

Parlamentul României
Camera Deputaților

Biroul permanent al Senatului
Bp 262 / 12.6.2019

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. 3228
Data 24.06.2019

Către,

Biroul permanent al Camerei Deputaților
Inițiative legislative

Nr. 373 din 06.06.2019

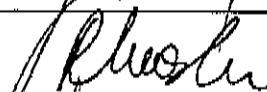
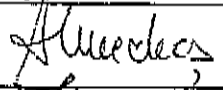
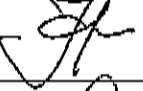
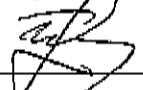
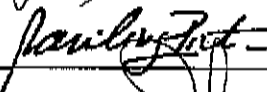
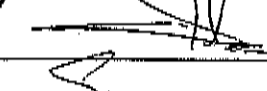
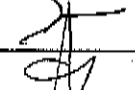

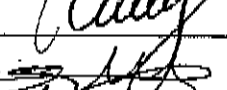
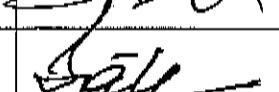
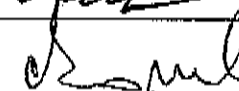
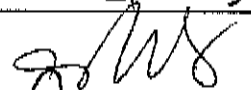

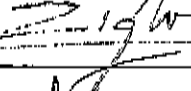

Biroul Permanent al Camerei Deputaților

În temeiul art. 92 din Regulamentul Camerei Deputaților și al art. 74 alin. 4 din Constituția României, republicată, vă înaintăm spre dezbateră și aprobare **Proiectul de Lege privind statutul Limbii Semnelor Române**, însoțit de expunerea de motive, în vederea dezbaterii și adoptării.

Inițiator:

Deputat PNL Ana Adriana Săftoiu

Lista co-inițiatorilor proiectului de lege privind statutul LSR

Nr.crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1	SCANTEI LAURA IULIANA	PNL	
2	ROBERTA ANASTASE	PNL	
3	HERECHES VIORICA	PNL	
4	CEPJA IOAN	PNL	
5	LUNGU TUDORITA	PNL	
6	PIRTEA HARILEN	PNL	
7	ANDRONACHE GABRIEL	PNL	
8	Emmanuel Ungureanu	USR	
9	MARA CALISTA	PNL	
10	GORGHIU AUNA	PNL	
11	TIRLACESCU ROBERT	PMP	
12	BĂSESCU TRAIAN	PMP	
13	ROMANETIU CRISTINEA	PNL	
14	CIOTU TAMARA	PSD	
15	REWOS BOBZA	PSD	
16	George Tirol	PNL	
17	Ovidiu Gant	Minorități	
18	ROBERT SIGHIARTAU	PNL	
19	Flavia Stamatian	PNL	
20	Stibsa Gigel	PNL	

Expunere de motive

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
înregistrat nr.	3226
Data	24.08.2019

Proiectul de lege propune recunoașterea limbii semnelor române (LSR) ca limbă maternă pentru persoanele surde și hipoacuzice din țara noastră. LSR este o limbă de sine stătătoare, utilizată de persoanele surde și hipoacuzice, cu propria structură gramaticală, sintaxă, reguli gramaticale și alte componente specifice.

Pentru cei aproximativ 30.000 de persoane surde și hipoacuzice LSR este un:

- instrument de comunicare
- instrument de gândire
- instrument de învățare
- instrument de construire a identității.

Pentru această comunitate, limba maternă este LSR. O persoană surdă din naștere nu a auzit niciodată limba română, nu gândește și nu comunică folosind limba română, ci limba semnelor române. În egală măsură, o persoană care și-a pierdut auzul va folosi pentru comunicare LSR care va deveni limba lui naturală.

În acest moment, în România, conform Legii 448/2006, se folosește termenul de limbaj mimico-gestual, definit ca "limbaj de sprijin al persoanelor cu handicap auditiv", o definiție perimată și în flagrantă opoziție cu prevederile Convenției ONU a drepturilor persoanelor cu dizabilități, ratificată de România în 2011.

Limba semnelor române este alcătuită în principal din semne (realizate cu una sau ambele mâini), elemente non-manuale (expresiile faciale, mișcări ale buzelor, capului sau umerilor) și regulile de utilizare și combinare a acestora (echivalentul regulilor gramaticale și sintactice). În același timp, limbajul este strâns legat de cultura, convențiile și normele comunității care îl folosește.

Limba română și limbajul semnelor românești au în comun doar alfabetul. Pentru fiecare literă din alfabetul românesc există câte un semn, dactileme, putându-se astfel „transcrie” vizual, pe litere, cuvintele limbii române. Aceasta însă nu reprezintă limba semnelor române și nu garantează înțelegerea deoarece nu este o formă de comunicare în sine, ci un mijloc ajutător prin care se transcrie vizual un cuvânt dintr-o altă limbă.

LSR reprezintă un puternic liant cultural în cadrul comunității, un element de mândrie, de identitate și de apartenență la o comunitate. Acesta este și

motivul pentru care membri acestei comunități își spun „surzi” (cu referire la apartenența culturală), termenul de „deficient de auz” (cu referire la situația medicală) fiind unul mult mai general.

Nerecunoscând LSR ca limbă maternă a acestor persoane, sistemul educațional continuă să fie discriminatoriu pentru elevii aparținând acestei comunități. Elevii surzi sunt puși în situația să susțină examenele scrise, în limba română, la același nivel cu un elev auzitor, în condițiile în care elevii surzi învață în limba semnelor române. În lipsa unei metodologii adecvate a examinării și evaluării elevilor surzi, rata de promovare a examenelor de capacitate sau de bacalaureat se află sub 1% de cel puțin 20 de ani.

Nerecunoașterea statutului LSR ca limbă maternă pentru aceste persoane determină, în continuare, o discriminare privind accesul la servicii medicale sau la muncă, la justiție în mod egal.

România este printre foarte puținele țări care nu recunoaște statutul de limbă maternă LSR și continuă să păstreze o legislație care folosește termenul de „limbaj mimico-gestual”, definit ca „limbaj de sprijin”.

Finlanda, Austria, Ungaria, Portugalia recunosc limba semnelor ca limbă independentă prin Constituție. Alte 48 de țări au legi speciale prin care recunosc statutul limbii semnelor ca limbă de sine stătătoare.

Peste 80% dintre persoanele surde adulte (față de o medie de 20% în EU), apte de muncă, sunt doar beneficiarii pasivi ai ajutoarelor de stat din cauza lipsei de ajustare rezonabilă în ceea ce privește comunicarea în LSR. În lipsa recunoașterii LSR, nu este garantat accesul la educație în LSR, precum și folosirea LSR în serviciile publice. Recunoașterea LSR va facilita formarea mai multor interpreți, în acest moment România fiind în deficit de interpreți calificați în LSR.

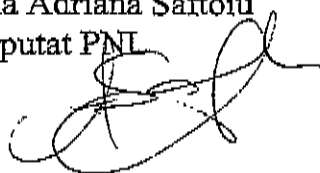
Mai mult de 1% din populația lumii este surdă și un total aproximativ de 1 milion de persoane surde trăiesc în statele membre ale Consiliului Europei. Limba semnelor nu are nici o legătură cu limba vorbită a unei țări. Persoanele surde dezvoltă în mod firesc limba semnelor ca mijloc de comunicare. Limba semnelor nu reprezintă traduceri ale limbilor naționale, ci au o construcție proprie, adesea separat de limbajul național vorbit. De exemplu, există mai multe diferențe în sintaxa dintre limbajul semnelor franceze și limba franceză decât între vorbirea franceză și cea chineză”, se arată în raportul din 30 octombrie 2018 al AP privind protejarea și promovarea limbajelor semnelor în Europa.

Adunarea Parlamentară, prin Rezoluția 1492 (2001), Recomandarea 1598 (2003), Rezoluția 2155 (2017) solicită recunoașterea oficială a limbilor semnelor care permite, astfel, persoanelor cu deficiențe de auz să își exercite drepturile lor fundamentale, cum ar fi dreptul la muncă, la educație, accesul la serviciile publice, la justiție, la sistemul de sănătate și de participare la viața publică.

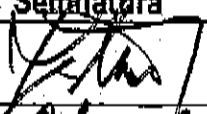
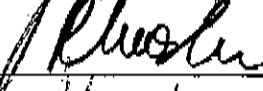
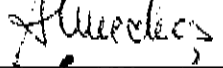
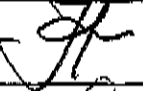

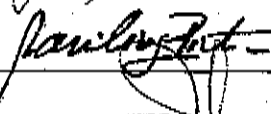

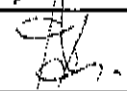
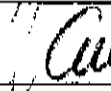

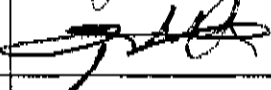

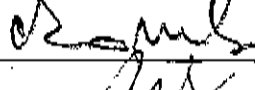
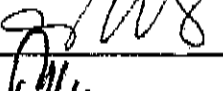
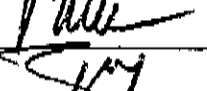
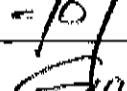
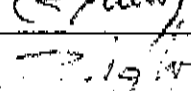

Recunoașterea oficială a LSR va promova bogăția culturii surzilor și va trimite un mesaj puternic de susținere a comunității surzilor.

Inițiator:

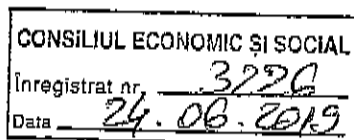
Ana Adriana Săftoiu
Deputat PNL

Lista co-inițiatorilor proiectului de lege privind statutul LSR

Nr.crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1	SCANTEI LAURA IULIANA	PNL	
2	ROBERTA ANASTASE	PNL	
3	CHERECHES VIORICA	PNL	
4	CURTA IOAN	PNL	
5	LUNGU TUOȘITA	PNL	
6	PIRTEA MARILEN	PNL	
7	ANGRONACHE GABRIEL	PNL	
8	Emmanuel Ungureanu	USR	
9	MARA CALAZITA	PNL	
10	GORGHIU ADINA	PNL	
11	WILCESCU ROBERT	PMP	
12	BĂSESCU TRAIAN	PMP	
13	ROMANETIU CRISTINEA	PNL	
14	CIOȚU TAMARA	PSD	
15	REWOS BOZDA	PSD	
16	Georgehe Tinel	PNL	
17	Ovidiu Gant	Minorități	
18	ROBERT SIGHARTIU	PNL	
19	Florea Stavaritan	PNL	
20	Stăbanu Gigel	PNL	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Lege privind statutul Limbii Semnelor Române

Art. 1. România recunoaște existența și valoarea culturală și pedagogică a Limbii Semnelor Române, (LSR) ca limbă specifică a persoanelor surde și hipoacuzice.

Art. 2 Protecția și promovarea drepturilor persoanelor surde și hipoacuzice are la bază următoarele principii:

- a) Drepturile dobândite la naștere – se bazează pe principiul drepturilor fundamentale ale omului în ceea ce privește dobândirea limbii la naștere. Când este dobândit rapid, permite copiilor surzi să aibă o comunicare deplină, îmbunătățind abilitățile lor cognitive și sociale. Copiii surzi au nevoie de acces la limba semnelor de la naștere.
- b) Identitatea surdă – identifică persoanele surde și hipoacuzice ca aparținând unei comunități culturale și lingvistice care folosesc limba semnelor ca limbă naturală pentru a comunica.
- c) Accesibilitate – persoanele surde sau hipoacuzice au nevoie de acces la informații și servicii publice, cum ar fi asistența medicală, ocuparea forței de muncă, asistență socială sau orice alte servicii guvernamentale, prin intermediul interpretării limbii semnelor și a subtitrării.
- d) Egalitatea de șanse pentru ocuparea forței de muncă – limba semnelor este o competență pentru comunicarea și furnizarea de interpreți astfel încât persoanele surde sau cu deficiențe de auz să aibă acces la locuri de muncă care să reflecte interesul și competența lor, principalele obstacole în ocuparea forței de muncă decurgând din mediile de lucru inaccesibile.
- e) Limbă egală – limba semnelor este un mijloc lingvistic pentru a transmite gânduri, idei, emoții, având sintaxă, morfologie și structură proprie, îndeplinind toate caracteristicile pentru a define națiunea de limbă
- f) Educație bilingvă – este o abordare social-culturală a folosirii limbii semnelor ca limbă de predare în toate disciplinele, în combinație cu predarea citirii și scrierii limbii folosite în țară sau în societate.

- g) Participare egală – accesul în mod egal la viața socială, culturală, economică și politică, fiind asigurate condițiile ca persoanele surde să poată participa în toate procesele de luare a deciziilor cu privire la viața lor.
- h) Învățarea pe tot parcursul vieții – accesul la educație, formare și dezvoltare profesională continuă pentru obținerea și păstrarea unui loc de muncă și în câștigarea unui venit care să permită existența independentă.

Art. 3. Comunitatea persoanelor care folosește limba semnelor reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a se folosi, de a păstra, de a dezvolta, de a întreține cultura surzilor, de a spori și de a moșteni limbajul semnelor.

Art 4. În colaborare cu asociațiile și organizațiile care reprezintă drepturile persoanelor surde și cu deficiențe de auz, Guvernul României va promova și va susține o politică de promovare culturală, profesională în beneficiul persoanelor surde și hipoacuzice.

Art 5. Persoanele surde și hipoacuzice au dreptul să folosească limbajul semnelor în raporturile cu autoritățile administrației centrale și locale pentru a-și exercita totalitatea drepturilor cetățenești.

- (1) Autoritățile administrației centrale și locale au obligația de a pune gratuit la dispoziția persoanelor surde și hipoacuzice interpreți autorizați, conform legislației, în limba semnelor române.
- (2) Accesul la interpret în limba semnelor se acordă la cerere sau din oficiu, pe baza actelor doveditoare.

Articolul 6. Predarea Limbii Semnelor Române și predarea prin Limba Semnelor, ca primă limbă, este facultativ și de drept, de la grădiniță până la Universitate. Statului îi revine obligația de a asigura mijloacele necesare care să răspundă în acest sens nevoilor persoanelor surde sau cu deficiențe de auz și ale familiilor din care acestea provin.

- (1) Predarea Limbii Semnelor Române și prin Limba Semnelor Române este asigurată de profesori surzi sau fără deficiențe de auz, care au urmat cursuri de formare și au obținut calificarea pentru utilizarea Limbii Semnelor Române, conform legislației.
- (2) Ministerul Educației Naționale va lua toate măsurile necesare ca Limba Semnelor Române să devină disciplină universitară.

Art. 7. Ministerul Educației Naționale va lua toate măsurile necesare pentru a asigura dreptul copiilor și elevilor surzi de a învăța, de a se instrui și a susține examenele școlare în Limba Semnelor Române.

- (1) Elevilor surzi sau cu deficiențe de auz, înscriși în învățământul de masă, li se asigură, la cerere, dreptul de a susține examenele în limba maternă, respectiv Limba Semnelor Române. Cererea se depune la conducerea instituției de învățământ cu cel puțin 60 de zile înaintea susținerii examenului.
- (2) Elevilor surzi sau cu deficiențe de auz care susțin probe la limba română, în scris, indiferent de forma de învățământ, li se vor asigura, pentru examinare, profesori cunoscători ai Limbii Semnelor Române.

- (3) În cadrul grădinițelor și al școlilor speciale se va folosi Limba Semnelor Române și sistemele de comunicare bilingve.
- (4) Predarea în școlile speciale se poate face numai de cadre didactice autorizate de către instituțiile abilitate sau care au absolvit cursuri de învățământ superior pentru învățarea Limbii Semnelor Române.
- (5) Predarea prin metoda bilingvă atât în grădinițe, cât și în școli, se poate face doar de persoane care și-au însușit și s-au specializat în predare cu metode bilingve.

Art. 8. – Persoanele surde sau cu deficiențe de auz au dreptul, la cerere, să fie asistate de un interpret autorizat în limba semnelor române pentru susținerea examenului examinarea în vederea obținerii carnetului de șofer, în situații care implică instanțe de anchetă și de judecată.

Art. 9. - În termen de doi ani de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentei legi, toate ministerele și instituțiile subordonate acestora sunt obligate să își armonizeze propria legislație cu prevederile acestei legi și să ia toate măsurile necesare pentru a respecta dreptul persoanelor surde și hipoacuzice de a folosi Limba Semnelor Române în relația cu instituțiile statului român.

Art. 10. - Instituțiile statului, autoritățile administrației centrale și locale care nu respectă prevederile acestei legi vor suporta rigorile legii.

- (1) Instituția care verifică respectarea dispozițiilor acestei legi este Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile teritoriale.
- (2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială are obligația de a prezenta Guvernului anual un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor acestei legi de către instituțiile statului și autoritățile administrației centrale și locale.
- (3) Nerespectarea dispozițiilor acestei legi se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei.

Art. 11 – La data intrare în vigoare a prezentei legi, toate actele normative în vigoare pe această temă se abrogă.

ANEXĂ

1) În sensul prezentei legi prin:

a) persoane surde și hipoacuzice - orice persoană surdă sau cu deficiențe de auz, care pentru a comunica utilizează limba semnelor române și un sistem de comunicare bilingv.

b) limba semnelor române este folosită de persoanele surde și cu deficiențe de auz și este compusă din semne vizuale, cu o gramatică și norme proprii, fiind o limbă naturală de sine stătătoare.

c) sistem de comunicare bilingv – mijloace de comunicare folosite de persoanele surde și hipoacuzice care implică limba semnelor române, labiolectura, exprimare verbală.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI

ION – MARCEL CIOLACU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU